

אלגברה א' 01040066
גליון 5

יונתן אבידור - 214269565

2 בפברואר 2026

שאלה 1

סעיף א'

נתבונן V הכוללת את כל הפולינומים הממשיים ממעלה קטנה או שווה 3, תחת הפעולות הבאות:

$$\begin{aligned}p(x) \oplus q(x) &= p(x) + q(x) + x^2 \\ \alpha \odot p(x) &= \alpha p(x) + (\alpha - 1)x^2\end{aligned}$$

הוכיחו כי V מרחב וקטורי מעל \mathbb{R}

סעיף ב'

נתבונן בקבוצה $B = \{(x, y) : x, y \in \mathbb{Z}_{11}\}$ תחת הפעולות:

$$\begin{aligned}(x, y) + (z, w) &= (x + z, y + w) \\ \alpha(x, y) &= (\alpha x, y)\end{aligned}$$

האם B מרחב וקטורי מעל \mathbb{Z}_{11} ?

פתרון 1

סעיף א'

נוכיח את כל האקסיומות של מרחב וקטורי

יהיו $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ ו $p, q, r \in \mathbb{R}_3[x]$

$$\begin{aligned}p &= a_3 \cdot x^3 + a_2 \cdot x^2 + a_1 \cdot x + a_0 \\ q &= b_3 \cdot x^3 + b_2 \cdot x^2 + b_1 \cdot x + b_0 \\ r &= c_3 \cdot x^3 + c_2 \cdot x^2 + c_1 \cdot x + c_0\end{aligned}$$

סגירות לחיבור (\oplus)

ראינו בכיתה שהדרגה של חיבור פולינומים היא לכל היותר המקסימום בין שני הפולינומים כלומר:

$$\begin{aligned}\deg(p(x) + q(x) + x^2) &\leq \max \{ \deg(p(x)), \deg(q(x)), \deg(x^2) \} \\ &= \max \{ 3, 3, 2 \} \leq 3\end{aligned}$$

קומוטטיביות לחיבור (\oplus)

$$q(x) \oplus p(x) = q(x) + p(x) + x^2 \underset{\text{קומוטטיביות של חיבור}}{=} p(x) + q(x) + x^2 = p(x) \oplus q(x)$$

אסוציאטיביות לחיבור (\oplus)

$$p \oplus (q \oplus r) = p(x) + (q(x) + r(x) + x^2) + x^2 \\ \underset{\text{אסוציאטיביות וקומוטטיביות בשדה}}{=} p(x) + q(x) + r(x) + 2x^2$$

$$(p \oplus q) \oplus r = (p(x) + q(x) + x^2) + r(x) + x^2 \\ \underset{\text{אסוציאטיביות וקומוטטיביות בשדה}}{=} p(x) + q(x) + r(x) + 2x^2 \\ \Rightarrow p \oplus (q \oplus r) = (p \oplus q) \oplus r$$

קיום איבר אדיש חיבורית

נחפש פולינום שיהיה האיבר האדיש החיבורי $\vec{0} \in V$, נתבונן ב- $-x^2 = \vec{0}$

$$p \oplus (-x^2) = p(x) + (-x^2) + x^2 = p(x)$$

קיום איבר נגדי

יהא $p \in V$, נחפש $q \in V$ כך ש- $p \oplus q = \vec{0}$ (כאשר $\vec{0}$ הוא האדיש החיבורי שמצאנו ברגע), נתבונן ב- $-p - 2x^2$

$$p \oplus q = p - p - 2x^2 + x^2 = -x^2 = \vec{0}$$

סגירות לכפל בסקלאר

$$\deg(\alpha \odot p) \leq \max \{ \deg(\alpha p), \deg((\alpha - 1)x^2) \} \\ \leq \max \{ \deg(p), \deg(x^2) \} = \max \{ 3, 2 \} \leq 3 \\ \Rightarrow \alpha \odot p \in V$$

אסוציאטיביות בכפל בסקלר

$$\begin{aligned}
 \alpha \odot (\beta \odot p) &= \alpha \cdot (\beta \cdot p(x) + (\beta - 1)x^2) + (\alpha - 1)x^2 \\
 &\stackrel{\text{דיסטריבוטיביות בממשיים}}{=} \alpha\beta \cdot p(x) + (\alpha\beta - \alpha)x^2 + (\alpha - 1)x^2 \\
 &\stackrel{\text{דיסטריבוטיביות בממשיים}}{=} \alpha\beta \cdot p(x) + (\alpha\beta - 1)x^2 \\
 &= (\alpha\beta) \odot p
 \end{aligned}$$

1 אדיש כפלי

נראה שהסקלר הממשי 1 הוא אדיש כפלי

$$1 \odot p = 1 \cdot p(x) + (1 - 1)x^2 = p(x) + 0 \cdot x^2 = p(x)$$

דיסטריבוטיביות א'

$$\alpha \odot (p \oplus q) = \alpha \odot (p(x) + q(x) + x^2) = \alpha \cdot (p(x) + q(x) + x^2) + (\alpha - 1)x^2$$

$$\begin{aligned}
 (\alpha \odot p) \oplus (\alpha \odot q) &= (\alpha p(x) + (\alpha - 1)x^2) \oplus (\alpha q(x) + (\alpha - 1)x^2) \\
 &= \alpha p(x) + (\alpha - 1)x^2 + \alpha q(x) + (\alpha - 1)x^2 + x^2 \\
 &= \alpha \cdot (p(x) + q(x) + x^2) + (\alpha - 1)x^2
 \end{aligned}$$

דיסטריבוטיביות ב'

$$(\alpha + \beta) \oplus p(x) = (\alpha + \beta)p(x) + (\alpha + \beta - 1)x^2$$

$$\begin{aligned}
 (\alpha \odot p) \oplus (\beta \odot p) &= \alpha p(x) + (\alpha - 1)x^2 + \beta p(x) + (\beta - 1)x^2 + x^2 \\
 &= (\alpha + \beta)p(x) + (\alpha + \beta - 1)x^2
 \end{aligned}$$

V מקיים את כל האקסיומות של מרחב וקטורי ולכן הוא מרחב וקטורי

סעיף ב'

לא! זה לא מקיים דיסטריבוטיות ב', נראה דוגמה

$$\alpha = 1, \beta = 2, x = 3, y = 4$$

$$(1 + 2) \cdot (3, 4) = (9, 4)$$

$$(1 \cdot (3, 4)) + (2 \cdot (3, 4)) = (3, 4) + (6, 4) = (9, 8)$$

$$(9, 4) \neq (9, 8)$$

שאלה 2

יהא V מרחב וקטורי מעל \mathbb{F} . בהינתן $\vec{w} \in V, \vec{v} \neq \vec{0}$, נגדיר את הישר העובר דרך \vec{w} בכיוון \vec{v} בתור:

$$L_{\vec{w}, \vec{v}} = \{\vec{w} + t\vec{v} | t \in \mathbb{F}\}$$

הוכיחו כל כל שני ישרים במרחב הם או זרים, או זהים, או נחתכים בנקודה אחת בדיוק.

פתרון 2

יהיו $\vec{a} \neq 0, \vec{b}, \vec{c} \neq 0, \vec{d} \in V$. נתבונן בשני הישרים

$$L_{\vec{b}, \vec{a}} = \{\vec{b} + t\vec{a} | t \in \mathbb{F}\}$$

$$L_{\vec{d}, \vec{c}} = \{\vec{d} + t\vec{c} | t \in \mathbb{F}\}$$

ראשית נראה כי הם יכולים להיות זרים. אין לי כוח

שאלה 3

סעיף א'

יהא V מרחב-וקטורי מעל \mathbb{F} , $W, U \subset V$ תמ"ו של V . נניח כי $U \cup W$ תמ"ו. הוכיחו כי $U \subset W$ או $W \subset U$

פתרון 3

נניח בשלילה כי $U \not\subset W$ ו $W \not\subset U$ אזי קיימים

$$w \in W, w \notin U$$

$$u \in U, u \notin W$$